

ledes denne Komité var sammensat, og hvilke Betingelser vi havde, og hvilken Arbejdsmetode vi fulgte, og at det Stof, det Materiale, vi havde at arbejde efter, var samlet sammen af den daværende Maskindirektør, der altid har været en Modstander af Lokomotivbygning herhjemme. I Kommissionen sad Direktør Caroc, der tidligere har bygget Lokomotiver og har haft Underskud derved, ligeledes Direktør Knudsen hos Burmeister; det var disse Firmaer, der kunde være Tale om kunde komme til at bygge Lokomotiver. De leverede Beregninger, saaledes at de eventuelt kunde komme til at tjene ved det. Ja, det er en væsentlig Side af Sagen, men det kunde vi ikke konstatere ifølge de Forsøg, der her blev gjort. Ogsaa det Forslag, der kom frem her i sidste Samling, var ganske mærkværdigt. Det blev dokumenteret her paa Rigsdagen, at dette Forslag var den sidste Udvej for Maskindirektør Busse til at give Sagen Gift. Det var saaledes fremstillet her for Rigsdagen, at hverken den ene eller den anden kunde gaa med til dette, thi naar der tidligere var Tale om, at Arbejdskraften herhjemme var for dyr, saa var Forholdet her det, at selv om Arbejderne arbejdede gratis, kunde det ikke forslaa; foruden at arbejde gratis skulde de give 2 à 3,000 Kr. for at faa Lov til at bygge Lokomotiver. Det var aldeles meningsløst.

Ordføreren (P. T. Nielsen): Jeg har tidligere haft Lejlighed til at drøfte det Spørgsmaal med det ærede Medlem, og vi faa vel nok Lejlighed til det en Gang endnu. Jeg har kun gentagende gjort gældende, naar jeg har haft Ordet, og det glemme de Herrer, naar de tale for Lokomotivbygningen, at vi allerede nu have en betydelig Beskyttelse for denne Industri. Det er stadig væk det, de Herrer glemme. De tale, som om denne Industri ingen Beskyttelse nød. Jeg har der overfor gjort gældende, at Beskyttelsestolden er 5 pCt. Vi faa Lokomotiverne til en Gennemsnitspris af 50,000 Kr., altsaa er der en Beskyttelse af 2,500 Kr. eller, hvis man regner den Told, der maa svares paa enkelte Artikler, i alt Fald mindst en Nettobeskyttelse paa ca. 2,000 Kr. pr. Lokomotiv. Det er ogsaa gjort op i den udmærkede Betænkning, som det ærede Medlem var med til at afgive. Samtidig er det opgjort, at der til at bygge et Lokomotiv skal 12 Arbejdere i et Aar, og hvis man fordeler denne Beskyttelse paa

2,000 Kr. paa hver af de 12 Arbejdere, kommer man til en Nettobeskyttelse pr. Arbejder af 166 Kr. aarlig. Saa stærkt er denne Fabrikation beskyttet i Forvejen, og dog har den ikke kunnet tage Konkurrencen op. Den skulde have 5—6 Gange saa stærk en Beskyttelse i det første Aar — forlangte det ærede Medlem —, hvis den skulde tage Konkurrencen op. Beskyttelsen er, som sagt, 166 Kr. aarlig pr. Arbejder, der er beskæftiget i denne Industri. Men det ere vi gaaede med til paa Toldloven, og kunne de tage Fabrikationen op paa det Grundlag, nu vel, saa vilde vi alle være glade ved, at de gøre det, men jeg ønsker ikke for min Del hverken skjult eller aabenbart at være med til yderligere at forhøje Beskyttelsen.

Samuelson: Jeg vil blot bemærke til det ærede Medlems Udtalelse om, at jeg er gaaet med til denne Betænkning, at den er jeg gaaet med til for at faa prøvet denne Fabrikation. Det første Aar skulde de have Arbejdslønnen og Materialet betalt og være under Statens Kontrol, og saa tror jeg nok, at Staten med de Embedsmænd, den har, og de Erfaringer, man har indenfor Jernbaneetaten, absolut maatte kunne kontrollere, om den Statistik og de Beregninger, de have gjort op, holdt Stik eller ej; det kunde vi indenfor Lokomotivkommissionen umuligt beregne.

Ministeren for offentlige Arbejder (Thomas Larsen): Jeg skal ikke atter komme ind paa Sagen om Bygningsinspektøren, men kun gøre en eneste Bemærkning i Anledning af et Spørgsmaal, der blev stillet til mig af det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen), der spurgte mig, om jeg i Finansudvalget havde refereret en privat Samtale. Nej, selvfølgelig har jeg ikke det. Det kunde aldrig falde mig ind at referere en Samtale, jeg ikke har overværet. Men det, jeg har gjort, er, at jeg for Udvalget har forelagt alle Sagens Akter, Clemmensens Overslag i original Skrift, de Skrivelser, der vare veklede, og der er ikke et eneste af Finansudvalgets Medlemmer, der til mig har klaget over, at denne Sag ikke var fuldt oplyst, og det er der heller ikke Grund til. Det hele har ligget ganske tydeligt og klart for. Jeg tror ogsaa, at min Fremstilling her i Aften er ganske tydelig og klar, og at den nok skal staa urokket.

Det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (Birch) beklagede, at Bygningsinspektøren havde faaet